

Vedrørende **Referat af møde i Det Grønne Råd**

Dagsorden

Dato: 1. februar 2024

Sted: Strungesalen 1, Risbjerggård

Deltagere: Otto Sejr Larsen, Rep. for Danmarks Naturfredningsforening, Hvidovre
Erling Groth, Sup. for Danmarks Naturfredningsforening, Hvidovre
John Frisenvænge, Rep. for Dansk Ornitologisk Forening
Finn Ivo Heller, Rep. for Cyklistforbundet
NN, Rep. for Friluftsrådet
Birgit Møller-Kristensen, Rep. for Grf. Nymarken
Jørgen Leth, Rep. for Grf. Strandøre
Maria Brandt Avnskjold, Rep. for Grf. Lodsgården
Martin Amby, Politisk udvalg
Steen Roed, Center for Plan og Miljø
Ulrikke Rebien, Center for Plan og Miljø
Charlotte Frische Münter, Center for Plan og Miljø
Dea Wissenberg, Center for Trafik og Ejendomme
Kurt Nielsen, Center for Trafik og Ejendomme
Anne Pallesen, Center for Trafik og Ejendomme

HVIDOVRE KOMMUNE

Center for Plan og Miljø
Miljø- og Klima
Studentermedhjælper:
Ulrikke Sofie Björkenheim Rebien

Sagsnr.: 24/1923
Doknr.: 22964/24

Dato: 01-02-2024 /urn

1. Velkommen og valg af mødeleder

Steen Roed bød velkommen og Martin Amby blev valgt som mødeleder. Der blev holdt en præsentationsrunde.

2. Godkendelse af dagsorden

Dagsordenen blev godkendt

3. Godkendelse af referat fra møde d. 16. november

Referatet blev godkendt, med en kommentar om, at der i referatet skal stå om medlemmerne er suppleanter.

4. Oplæg om træpolitik i Hvidovre ved landskabsarkitekt Dea Wissenberg

Kommunalbestyrelsen godkendte d. 19 december 2023 seks principper vedrørende træpolitikken. Se vedlagt PowerPoint.

- Bevare de træer der kan bevares og fastholde eller øge mængden af træer i Hvidovre Kommune. Det er først når træer bliver ældre end 25 år, at de begynder at få en naturmæssig værdi for svampe og insekter.
- Mange af træer i Hvidovre Kommune er plantet i en tid hvor der ikke var fokus på optimale vækstvilkår, hvorfor det ikke er alle træer der kan genplantes det samme sted. Det er svært at finde plads til

nyplantninger og dyrt at plante i befæstede bymiljøer pga. tekniske udfordringer. Der er større krav og flere hensyn der skal tages, bl.a. til trafikken, forsyningsledninger mm.

- Genplantningen af træer der er omfattet i lokalplanerne kan være dyrt. Her nævnte Dea Wissenberg et eksempel fra Svendebjergvej. Hvis ikke det er muligt at genplante det samme sted, skal der undersøges, hvilke muligheder der er andre steder i kommunen. Hensigten er at plante mindst ligeså mange træer som man fælder. Træerne fældes kun hvis de er syge eller kan vælte.
- Det er en kulturændring. Træpolitikken skaber en bevidsthed hos alle.
- Det er nyt, at der er fokus på træer i lokalplanerne. Hvis træer er udpegede og definerede i en lokalplan, er de "juridisk fredet". Lokalplanerne kan man se på Hvidovre Kommunes hjemmeside.
- På baggrund af en kommentar om, at et medlem af Det Grønne Råd havde forsøgt at donere et træ og fået afslag, blev det fastslået, at private ikke kan donere træer til plantning, bestemte steder i Kommunen, da det er kommunen der skal bestemme hvor og hvilke træer der skal plantes ift. alle de kriterier der skal opfyldes.
- Bl.a. skal der tages højde for artsspecifikke sygdomme, gener ift. allergener og klimaforandringer. Hertil er der fokus på robusthed både ift. biodiversitet, luftforurening og andre faktorer som f.eks. vejsalt. F.eks. renser nåltræer luften om vinteren. Hvis der er sammenfald mellem hjemmehørende arter og robuste træer, bliver de hjemmehørende arter valgt.
- Udover biodiversitet, handler plantningen af træer også om arkitektur, identitet og liv. Med træpolitikken kan man forstærke de eksisterende beplantninger eller skabe en ny identitet i nye kvarterer.

Hertil fortalte Dea Wissenberg om den videre proces og hvordan træpolitikken implementeres i hverdagen.

- De principper der i december 2023 blev godkendt omhandlede *hvorfor* og nu skal der arbejdes med *hvordan*. Hvilke konsekvenser er der ved de forskellige principper? Man kan ud fra principperne gå alle mulige veje, men det handler om prioritering. Et vigtigt led i arbejdet med træpolitikken har bl.a. være registrering af træer, der er forudsætningen for hele træpolitikken.
- Der skal udarbejdes forskellige retningslinjer ift. hvornår man udpeger træer som bevaringsværdige. Disse retningslinjer skal udarbejdes i dialog og de skal godkendes politisk.

Udover et aldersprincip om, at træer er bevaringsværdige når de er 25 år gamle, kigger man også på klimaet. Man bliver nødt til at have

flere træer for at holde temperaturerne nede. Herudover kigger man også på restlevetiden på træerne, samt hvilke biodiversitetsværdier de forskellige træer har.

- Herefter var der spørgsmål omkring developers og om man fra kommunens side kan sende anbefalinger om at bevare træer til dem når de bl.a. river huse ned og bygger nyt. Til dette blev der svare, at man kun kan gøre det i forbindelse med de større projekter som f.eks. Gartnerhaven og Tårnfalkevej, men at der ikke er hjemmel til det i parcelhusene. I parcelhuskvartererne er det de enkelte lokalplaner der skal kigges på. Politisk har der været stor diskussion omkring fredning af træer i private haver, denne debat er på pause, da det er et stort skridt og det kan have negative konsekvenser for grundpriserne. Hertil var der en, der bemærkede at konsekvenserne for grundpriserne måske også kunne tænkes at være positive.
- Hertil blev der opfordret til, at man ved f.eks. ved udstedelsen af nedrivningstilladelser kunne opfordre til at bevare træer i haven i processen og gøre opmærksom på, at man i Hvidovre Kommune helst vil bevare træer. Der var enighed om, at jo flere steder der står, at Hvidovre Kommune vil være en grøn kommune, jo bedre forståelse kommer der for det.

5. Det Grønne Råds pulje på 50.000 kr. i 2024

- Pengene fra Det Grønne Råds pulje fra 2023 kunne ikke overføres til 2024, de gik tilbage til "den store kasse".
- Gruppen vil gå videre med konceptet "Biodiversitetsdag", men vil sætte ambitionsniveauet efter de erfaringer de har med fra sidste år. Denne biodiversitetsdag kunne f.eks. ligge i august/september.
- Gruppen skal komme med et forholdsvis færdigt koncept til mødet i maj, samt have styr på hvad kommunen skal hjælpe med (fx telte og stole), budget mm.

6. Meddelelser om klima-, natur-, energi- og miljøspørgsmål fra og til kommunen

Fra kommunen:

a) Oplæg ved driftsleder i Vej og Park Kurt Nielsen

Hvad har vi gjort og hvad har vi tænkt os at gøre. Se vedhæftede PowerPoint.

- Kommunen har selv sammensat *Hvidovre Blomstereng-blanding*, der er blevet sået flere steder i kommunen. Det kommer meget an på hvordan jordbundsforholdene er ift. hvilke blomster der kommer igen de kommende år. De 1- og 2-årige sorter forsvinder, da deres job er at få beplantningen i gang og herefter overlever de blomster der passer bedst til de gældende naturtyper. Der skal sås om

engang imellem.

- Jonas fra Ishøj Naturcenter, der er insektnørd har talt insekter i områderne Rebæk Søpark og i Langhøj Parken. Forskellen mellem områder med slået græs og områder med *Hvidovre Blomstereng-blanding* var stor. F.eks. var der 5 arter på området med slået græs og 103 arter i området med blomsterblandingen. Hvis man tæller igen om et par år, vil tallene formentlig være lidt lavere.
- I 2023 har alle medarbejdere i Vej og Park været på biodiversitetskursus på materielgården. Alle var meget glade og begejstrede for at komme i gang. Der skal holdes endnu et i år, denne gang med fokus på praktisk udførelse af tiltag.
- Udover dette har der været et kursus med undervisning i afbrænding af arealer. Herefter afprøvede medarbejderne afbrænding 3 steder på Avedøresletten. I år skal disse områder, samt arealer i Kystagerparken brændes igen og områderne skal udvides for at øge biodiversiteten.
- Der har også været et kursus omkring af veteranisering af træer, dvs. at gøre dem gamle bevidst og før tid, samt et kursus om stauder og hjemmehørende arter.
- Man er gået væk fra at brænde ukrudt til at dampe ukrudt, hertil anvender man spyd til at dampe de invasive arter. Gyldenrisen blev i september, inden frøsætning, slået og opsamlet og kørt til RGS. Der har været fokus på kortlægning af Bjørneklo i 10 år. Nu skal der sættes ind på Japansk Pileurt, der er specielt svær at bekæmpe, og Gyldenris. Der er indkøbt en drone, der efter planen kan hjælpe med at kortlægge og Hvidovre Kommunes borgere og brugere kan allerede nu hjælpe til kortlægningen med appen "Giv et Praj".

(Rambøll og Christina Stenbæk fra Vejdirektoratet kunne give input til dette, de arbejder med kortlægning via billeder osv.)

- Der er flere projekter i gang rundt omkring i kommunen:
 - Der bliver lavet et biodiversitetsbed ved Avedøre Havnevej og et biodiversitetsbed på et vejhjørne på Kirkebro. Derudover er der blevet sået blomster mellem Platantræerne på Hvidovrevej. Vi forsøger at finde egnede græsarealer, som vi kan lave biodiversitetsbede på.
- Der er 19 §3 søer i Hvidovre Efter d. 1 oktober skæres der rør i søerne og vandhullerne, for at fremme levevilkårene for frøer. Steen Roed og Kurt Nielsen kigger på om søerne kan oprensnes, der er indtil videre taget prøver på to søer, der begge var overraskende rene. I Københavns Amts tid kiggede man på søerne og man konstaterede dengang, at det var byggeaffald der var skyld i forurening. Der er én sø hvor der findes krebseklo, hvilket giver levested for en sjælden guldsmed. Denne sø kunne man f.eks. oprensede med dette habitat for øje.

- Ift. biodiversitet i skovområder. Kommunen har snakket med Jonas fra Ishøj naturcenter om at få talt insekter i skoven i Mågeparken. Herudover vil man i efteråret finde et par træer der kan egne sig til at flagermushuller, samt vælte et par træer, så rodkagerne stikker op. Denne proces skal et par af Vej og Parks medarbejdere være med i, så de selv kan gøre det i fremtiden. Om 2-3 år kan man lave insektoptælling igen for at kunne følge udviklingen.

Hvad skal der ske i 2025?

- Gartnerhaven: Kommunen overtager 80% af naturområdet d. 1. januar 2025. De sidste 20% overtager kommunen når al den overskydende jorden er blevet tømt. I dag er Gartnerhaven en gødet mark og jorden skal derfor først udpines. Derfor kommer der til at gå noget tid før alle hjemmehørende græsser og urter kan plantes.
- De begynder jordarbejdet her til foråret. Vandhullerne er noget af det første man arbejder med, de skal hjælpe med opsamling af vand fra Avedøre Landsby og det nye byggeri, herudover giver det mere kapacitet i ledningssystemet og renere vand. Der bliver lavet to små mindre vandhuller foran de store vandhuller, der skal lave sedimentoprensning. Denne måde at arbejde på er nyt for HOFOR.
- Danmarks Naturfredningsforening havde ifb. med projektet i Gartnerhaven forslået, at der skulle være spredningskorridor til Avedøresletten via en faunapassage eller to over eller under Byvej.

Til kommunen:

- Man burde fra kommunens side gøre opmærksom på tomgangsdirektivet om, at biler kun må holde i tomgang i 1 min.

7. Workshop om naturpolitik ved Steen Roed

Pga. den store interesse og livlige debat omkring mødets to oplæg, bliver workshoppen omkring naturpolitik bliver rykket til næste møde.

8. Evt.

- Et spørgsmål omkring hvorfor der ikke er lys ved genbrugsbøtterne på biblioteket. Det bliver bragt videre.
- Thomas Dyhr bliver ny Vej og Park chef og starter d. 1. marts 2024.
- Erling Groth takker Michael Daugaard.
- Til et spørgsmål omkring om der er fundet en anden og bedre aftager end UFF, af det tøj som bliver indsamlet her i Hvidovre:

Tekstiler indsamlet direkte fra husstande, indsamles ikke af UFF. Indsamling af tekstil fra genbrugspladsen er ARC's opgave og de er forpligtet til at udbyde større opgaver og UFF vandt udbuddet.